

Eggy Tsuda-Történet.

Az által-változott Törpe (Zwerg)
Gróf H..1- né Írásiból.

Azt kívánja tőlem kedves Barátném! hogy Ifjúságomnak Történeteit, a' mellyekből tsak némelly egyes elő-fordúlt Dolgokat tud, egésszen, és folytában beszéljem-el?

Egyedül tsak az én Barátném kívánhatja azt tőlem, és egyedül tsak az ő Kívánságát tartozom bé-tölteni. Oh! melly fok már bé-börödzött Sebeket vérzek-fel, midőn az én drága Barátném barátságos Gondoskodásának eleget-téfszek. De nem panaszkodom. Hiszem ez által Alkalmatosságom adódik Életemnek leg-bóldogabb Oráit az Emlékeztetés által ismét érezni.

Tsetsemő Gyermekségemtől-fogva Falún neveltetem. F* né, a' kit én Anyámnak neveztem, gyakran beszéllette, hogy az Atyám Fél-éztendővel Születésem előtt meg-hólt. Ugy látszott, mintha a' lett vól-

na leg-főbb Gondja, hogy az Atyám' Nemlételét Szeretettel tellyes Maga-viselete által ki-pótolja. Jóllehet Életének Összéhez közelgetett, mindazáltal olly keveset vezetett el jó Kedvéből, a' melly Természete vólt, hogy gyakran Részt vett Gyermekei-játékjaimban, és az által tudta meg-szerzeni magának az én leg-érzékenyebb Szeretetemet. Midön Efstendeim nevedtek, minden Tehetségét arra fordította, hogy a' Mezei-élet' Egyformaságát külömb-külömbféle Mulatóságok, és Foglalatosságok által tégye gyönyörűségessé. Maga adott Letzkéket nem csak a' Klavirban, hanem mind azon Munkákban-is, a' mellyeket nagyobb Rangú Afzonyoknak tudni szükséges. Az én Kedvemért szaporította Könyv-tárát, és hogy (a' mint maga mondotta) az Élet a' Társaság által még kedvesebb légyen, egy hűz efstendős Leányt, Julis vólt a' Neve, szerzett a' Házhoz.

Julis szép, okos, barátságos, befédes vólt, és ez által csak hamar egész Hajlan-

dóságomat meg-nyerte. Az ő Társasága, a' Klavir , és az Olvasás elég vólt az én Mulatságomra. Minden-némü Könyvek közül leg-örömesebb olvastam a' Tündér-meséket , és tsudálatos Történeteket. De a' mi eleinte Idő-töltés vólt , tsak nem veszedelmes Következést húzott maga után. A' Termézet nékem az igen érzékeny Test mellé , nyúghatatlan és tüzes Képzelődést adott. Lehet gondolni , hogy ezen Helyheztetésben mély Bé-nyomásokat tehettek bennem a' Tündér-mesék , annyival inkább , hogy gyermeki Elzem nem dolgozhatott ellene forró Képzelődésemnek. Igaz , hogy midön magamhoz jöttem , gyakran emlékeztetett arra Okosságom , hogy azok tsak Mesék ; de eggyferibe ez a' Gondolat jött a' Fejembe : talán Igazság vagon el-rejtve a' Mesék alatt , vagy talán valóságos Történetek adtak Alkalmatosságot az ő Lételekre. F* né mosolygott midön Kétségeimet eleibe-raktam , és olly homályos Feletet adott , a' mellyből semmit ki-nem tudtam tanulni. . . . Ezt látván , Julishoz folyamodtam ; a' ki azt

azt felelte: hogy ez különös Kérdés, a' mellyre egy-átaljába nem lehetne felelni, mert jóllehet, hogy fenki sem tagadhatná, hogy a' Tündér-mesékben sok Képtelenség vagyon; mindazáltal éppen olly kevésbé lehetne tagadni, hogy sok Dolgok vólnának az Ég, és Föld közt, a' mellyekről a' mi Okosságunk még tsak nem-is álmodna, és hogy a' Költeményesek nehezen gondolhatnának-ki olly hihetetlen Dolgot, a' melly már ne történt vólna-meg e' Világon.

A' Julis' Szavai meg-erössítettek előre-képzelt Vélekedésemben, annyival inkább, hogy a' Természet' Esmérete, és Tapaszta-lás nélkül szükölködtem. Ez Oka gyakran annak, hogy a' leg-természetesebb Dolgok Tsudáknak, a' leg-képtelenebbek ellenben természetes Dolgoknak tartatnak. Ide járúl-ván tüzes Képzelődésem tsak hamar a' leg-hihetlenebb Dolgok' Lehetőségek felől sem kételkedtem. A' Képtelenségek' Világában éltem, a' mellyben annál inkább meg-fzok-tam, minél több tsudálatos Történetek he-

vitétek Fejemet. Óriásokról, Törpékről, Gyémánt-várakról, meg-ígézett Király-fiakról álmodoztam, és ébren semmit sem óhajtottam inkább, mint sem valamely jóltévő Tündérnek Óltalma alatt, Tsuda-történetek közé tétetni.

De Hólnapok, és Efstendők töltek-el, a' nélkül, hogy valamely Tündér megjelent, vagy Tsuda történt volna. Már fogyni kezdett Kedvem azon Mesékhez, a' melyeknek Olvasásával töltöttem eddig Idömet; Képzölödésem alább szállott erőszakos Allapotjából; és lassán-lassán meg-nyílt Szívem a' Természet' Szépségeinek; Okosságom szabadabb Levegöt nyert, febesebben fejtödött-ki, és Kedvem érkezett a' hasznosabb Könyvek' olvasásához . . . egy Szóval, már az igaz Úton voltam, a' midön egy tsudálatos Történet, ismét visszárántott a' Tsudák' Országába.

Tíz-efstendős-koromban, és éppen Születésem' Napján sétálni mentem Julissal. Nem
mez-

messze a' Kerttől vólt egy Dombotska, a' mellynek Óoldalába egy Vas-ajtóval bé-zártt Barlang látszott. A' Domb' Teteje sűrű Fák-
kal vólt bé-növe, a' mellyek annak Óoldalán le-felé mentek, és a' Téréségen messze ki-ter-
jedtek. Ezen Fák külső Falát formálták egy Erdőnek, a' melly, a' mint nékem mondották, a' Vad-állatok miatt, rettenetes vólt. Midőn ide érkeztünk, és már visszátérni akartunk, Kis-Affzony! azt mondja Julius, nem tudom mitsoda különös Kedvem érkezett ebbe az Erdőbe bé-menni. Igen! ha Vad-állatok nem vólnának benne, már régen lett-vólna nékem arra Kedvem... Vad-állatok! ha igazán meg-kell vallanom, úgy tartom, hogy tsak el-ámítottak bennünket. Én gyakran sétáltam ezen Vidékben és soha sem Ordítását nem hallottam, sem Nyomát nem láttam valamelly Vad-állatnak... Igazat mondasz, felelék én, és fényes Nappal annál kevesebbet lehet tartani valamitől. Próbáljuk-meg... Ha úgy tetszik a' Kis-Affzónynak. De messze ne menjünk-bé, hogy könnyen visszafaladhassunk, ha valami

Veszedelem érne bennünket. Jere! jere!
mondám én, és Kezénél-fogva meg-ragadám.

Jóllehet nagy vólt az Újság -kívánás
bennem, még-is különös Borzadás fogott-el,
midőn az Erdőbe bé-értem. A' Fák sűrűn
őfzve-vóltak növe, úgy hogy nagy Bajjal
verekedhattünk-elé; de minekutánna mint-
egy tízen-két Lépésnyire mentünk, világo-
sabb, és ritkább vólt az Erdő. Mély, még
csak Madár-éneklés által sem háborítottatott
Tsendesség terjedtt-el minden-felé. Egyedül
gyenge Zsizsegés, és a' Fa-levelek' Lenge-
dezése hallatfzott néha - néha. A' Világos-
ságnak a' Szürkülettel-való Egyesülése ne-
velte ezen Hely' Félelmeit. Mi lassú Lé-
pésekkel elébb-elébb mentünk, szüntelen vi-
gyázván, ha nem látunk-é valamelly Vad-
állatot. Mintegy negyven Lépésnyire men-
tünk, a' midőn a' Hátunk megett valaki
meg-fzóllít: Hó! hó! Meg-ijedve visszá - te-
kinték, és láték, egy negyed-fél Lábnyi
Nagyságú Emberkét, a' ki barátságosan haj-
togatta magát nekünk. A' Háta púpos vólt,
zöld

zöld Dolmányka , és Lába-fejéig érő Na-
drág vólt rajta, a' Kezében egy nagy gör-
tsös Botot tartott. Én Szaladásra vettem
a' Dolgot. De minekutánna barátságos Ma-
ga-hajtogatását láttam, és Julis-is meg-ál-
lott, én-is, jóllehet refzketve, bé-vártam.
Gyönyörű Kis-Affzonykám! én igen nagyon
örvendek, hogy a' Kis-Affzonyt itt láthatom.
Mi hozta a' Kis-Affzonyt az én magános
Vidékembe? ... Én a' Háborodás miá nem tud-
tam mit feleljek. ... Julis, a' ki nem ijedtt-
meg annyira, ezt felelé: Nagyságos Törpe
Uram! ha rofzra nem magyarázza, és meg-
kell vallanom, egyedül tsak az Újság-kívá-
nás . . . Jól értem Juliskám felelé a' Törpe,
Magok ennek az Erdőnek Medvéit akarták
meg-esmérni, de Szerentséjek kedves Szé-
peim! hogy én éppen itt vagyok, külöm-
ben drágán fizették volna-meg ezt az Újsá-
gon-kapkodást . . . . Az Istenért! fel-kiál-
ték én, hát igaz, hogy Vad-állatok laknak eb-
ben az Erdőben? Jere! Juliskám szaladjunk.
Ne féljen Nagyságos Kis-Affzonyom! mondá
a' Törpe, az én Óltalmam alatt Bátorságban

vagyon. Azomban fogadja-el elől a' Kis-Afzony jó Kívánságomat Születése' Napjára.

Az ő Minden-tudósága, és módos Maga-viselete rész-fzerint Tifzteletet, rész-fzerint Bizodalmat gerjesztett bennem. És jól-lehet Ortzája' fekete Színe, kis Szemei, hofzfú Órra, nagy Szája, meg-nyírott, egyzöld Sapkával félig bé-takart Feje nem igen kedveltetők vóltak-is, nem vólt mindazon-által semmi rettentő Képében; sőt inkább fzenvedhetőve tette azt előttem azon el-terjedett Nyájassága. Én illendően meg-köfzöntem Jó-kívánását, és Óltalmának Ajánlását, a' mellyet ki-kértem magamnak Vifzfzá-menetelem' Bátorságossá-való-tételére.

Annak elég Ideje léfzen, úgy tartom, minekutánna ezt az Erdöt meg-fzemplélte a' Kis-Afzony. Meg-érdemli a' Meg-nézéfft. De úgy látom nem bízik Óltalmamba; ugyan gondolja-meg, hogy az én Életem sem vólna Bátorságba, ha ennek az Erdőnek Medvéi nem vólnának Hatalmam alatt.

Vég-

Végtére reá beszéltt, hogy meg-maradtam. Karját nyújtotta nékem, Juliska pedig mellettem mentt. Így mentünk egy Darabig, míg Julis hátra nem maradtt, hogy Harisnyáját meg-kösse. Alig mentem hat Lépésnyire a' Törpével, midön egy rettenetes Kiáltás hangzott Füleimbe. A' Julis^s Szava vólt. Midön visszátékittem, látám, hogy egygy Medvével küzködik, a' melly Lábaival öfzve-szorította. Ha! felkiáltá a' Törpe, te goromba Állat! erefd-el mindjárt. Azonnal engedelmeskedett a' Medve, és morogva le-erefdett Fövel elmentt.

Bámúlva, és belső Borzadással szemlélttem a' Törpét. Mitsoda Ember lehet ez? (azt mondám magamban) a' kinek még a' Vad-állatok-is engedelmeskednek. Azomban Juliska Sérelem nélkül, de nagyon meg-ijedve elé-tántorgott. Leánykák! Leánykák! azt mondá a' Törpe, másszor jobban vigyázzanak Életekre, mint sem Harisnyájokra. Miért kellett most hátra-maradni? Az az Ól-

talom, a' mellyet én ajánlottam; meg-fzű-
nik, mihelyt vagy magok én tölem, vagy
én magoktól el-maradok. Tsak én mellet-
tem bátorságosok. De nagyon meg-ijedett
Galambotskám! Itt van egy Gyep-dombots-
ka. Üllyön-le egyy kevéssé.

Fel-vezette Julist a' Dombotskára. Éj!
bé Kár, azt mondá, hogy valamelly Forrás
nintsen itt közel, egyy Ital friss Víz mind-
járt helyre-hozná. De hiszem arról tehe-
tünk. A' hol Forrás nints, Fakasztani kell.
Azonnal egyy Kö-fziklátskához mentt, és
fel-emelvén Botját, ezt kiáltá:

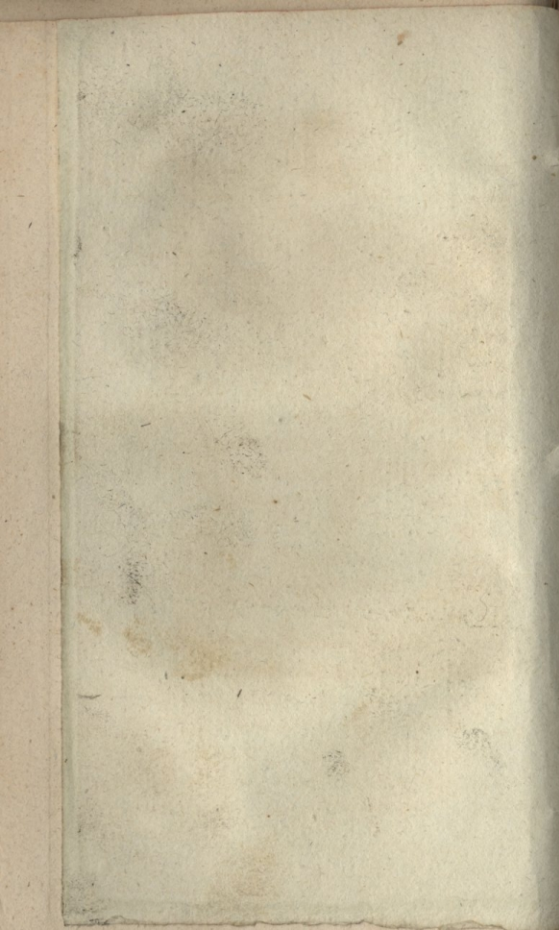
Hurli burli szép Követske

Fölyyon belöled Vízetske.

Erre meg-ütötte a' Követ, és egyyferiben
gyönyörű tiszta Víz szökött-ki belöle Szí-
várvány formában. Meg-töltvén egyy Poha-
rat (nem tudom hol vette) azt Julisnak
nyújtotta. Ez eddig magában merülve ült,
nem vévén-észre a' mi történt, és hirtelen
ki-atta a' Pohár-vízét. A' Törpe ismét meg-
merítvén azt, engem' kínált. Én menteget-

Nem a nagyok a minék
látszom lenni.

tem magam', hogy nem vagyok szömjú. Éj éj!
 azt mondá a' Törpe, bizonyosan a' Meg-ron-
 tástól fél a' Kis-Affzony. A' Víz, a' melly eb-
 ben a' Pohárban vagyon, olly természetes
 mint más akármellyik, és én két Szóval ki-
 magyarázom Mesterségemet. . . Minden Dolog,
 következésképpen ez a' Kö-szikla-is Angyal-
 kám! a' négy eredeti Alló-részeken kívül, a'
 Levegőnek, Tűznek, Földnek, és Víznek
 bizonyos Eggyelítéséből vagyon öszve-
 rakva. A' ki tehát a' Vízet a' több Alló-ré-
 szektől el tudja választani, minden Kőből
 Vízet hozhat-ki. Hasonlóképpen vagyon a'
 Dolog az én a' Vad-állatokon-való Hatal-
 mammal-is. Nintsen olly Vad-állat e' Vilá-
 gon, a' mellyben a' Természet valamelly Izim-
 pathétikus Érzékenységet ne öntött - vól-
 na, és a' ki az ezen Érzékenységre-való
 Bé-folyást tudja, az Ura annak; az a' Ti-
 grist, és Medvét olly szelíddé teheti, mint
 a' Bárány. De hogy ezt, és még többet
 tudhassunk, a' Természet' titkos Erőjit kell
 tanulnunk, de ez sokkal nehezebb Tudo-
 mány, mint sem hogy a' szép Leánykák

arra adnák magokat : azomban az a' Hatalom, a' mellyel ez a' Tudomány meg-jutamaztat, többet ér, mint sem a' Szépség' Hatalma, a' melly által a' szegény Férjfi' Szíve le-köteleztetik. Még-is . . . . A' Kis-Affzony' Egességéért!

Ezen Szavak után ki-itta a' Poharat. Azután a' Vízhöz futott, a' melly még mindig szökdétsélt, ki-öblítette, szépen a' Poharat, és meg-töltvén azt, nekem adta. Én ittam . . . . és Életemben soha sem ittam jobb Vízet.

Még-is (mondá tovább a' Törpe) de mit-is akártam elébb mondani? Tudom, . . . még-is, kélsz vólnék Hatalmamot meg-ofztani, egy Leánykával, a' ki a' Kis-Affzonyhoz hasonló! . . . Azt akarom mondani, a' Kis-Affzony most tíz-esztendő, és négy Esztendő múlva tízen-négy lélsz : Úgy-é?

Úgy látzik, mondám mosolyogva, de mit akar avval?

Azt

Azt akarom mondani kedves Kis-Affzonykám! hogy tízen-négy ezftendős korokban, már sok Leánykák férjhez-mentek, és hogy . . . a' Kis-Affzonyka-is jól-tenné, ha férjhez-menne.

Kinek jut az Ezébe, tíz-ezftendős korában? mondám én rettegve.

Úgy úgy! felelé a' Törpe, de az Előre-nézés nem árthat. Jó, ha az Ember előre ki-tsinálja magának Életének Rendjét. Rövideden, szép Kis-Affzonykám! ha arra ajánlaná magát, hogy négy Ezftendő múlva hozzám jönne, úgy az által a' Hatalom által, a' mellyet mennyegzői Ajándékúl adnék, ki-pótoltatna rút Formám.

Tréfálódik . . . azt mondám rettegve és meg-háborodva . . . ki tenne tíz-ezftendős Leánykának házassági Ajánlásokat?

Éppen nem ütközne-meg azon Kedvesem! ha az Ajánlás' Ize szerínt vólna. De

úgy-é bizony, hogy rút vagyok én magának?

Bizony nem! mondám valamennyire hírtelen.

A' Törpe Térdre esett, és meg-ragadá Kezemet: Tehát remélhetek Angyali Teremtés! Melly bódog vagyok! Tehát nem veti-meg Ajánlásomat?

Az előtt szenvedhettem, de most kimondhatatlan rút vólt, midőn a' Szerelmemst jádzotta. Meg-ijedve visszá-húztam Kezemet: Nem értett-meg, azt mondám, én fem mire fem ajánlom magamot az Anyám' Meg-eggyezése nélkül . . .

De ha a' meg-eggyezne benne . . . mondá a' Törpe.

Akkor fem! fel-kiálték. Nem mondhatom én-meg előre, mit fogok négy Elfzendő múlva tsinálni.

Tehát Isten hozzá! mondá ő, és el-
akart menni.

Hová mégyen? fel-kiálték. Hát egye-
dül botsát-é vissza bennünket, avagy nem
ígérté-é Oltalmát?

Igaz! felelé ő szárazon. De az én Sza-
vam nem kötelez egyébre, hanem hogy arra
a' Helyre kísérjem, a' hol egybe-találkoz-
tunk, mivelhogy addig, egyedül, az én Ol-
talmam nélkül, és a' mint meg-vallották
Újság-kívánásból jöttek.

Karját ajánlotta, és az Úton ezen Ma-
gános-befzélgetésre fakadott-ki:

„Bóldogtalan Baldinó! mit használ Tu-
dományod, és Hatalmad, ha tsak egyy
Leány' Szívét lem tudod az által meg-ven-
ni! Balgatag Baldinó! de hogy-is remélhet-
néd azt, hogy Tudományod által a' Leá-
nyok előtt Kedvességet szerezz?... Tsak a'
Szépségre, és Pénzre néznek mindnyájan!...

Oh Kis-Affzonykám! el-felejtetem mondani, hogy én igen gazdag vagyok. “

Uram! . . . azt mondám meg-sértöve . . . gyengének tarthat, de alacsony-nak nem. Az én Kezem nem árús Pénzen.

Engedjen-meg drága Kis-Affzonykám! Oh Baldino! ismét egy balgatag Dolgot tettél, a’ melly ezen Angyalnak Szívét még jobban el-idegeníti tőled. Baldinó! Baldinó! a’ Tigrisek’ és Medvék’ simpaticus Érzenységeiket fel-tudod gerjeszteni, egy Leánykát nem; a’ Köfzicklákból Vízet tudsz Mesterséged által ki-hozni, és nints Hatalmadban egy Leánykának Szívét Szeretetedre indítani. Kegyetlen Sors! a’ melly érdemetlen ennyire gyötör. Oh meg-engesztelhetlen Lélek! mikor léfzen már Vége Bosszú-állásodnak? . . . Isten hozzá Kis-Affzonykám! fánjon leg-alább, ha nem fzerethet.

Már arra a’ Helyre érkeztünk, a’ hol leg-elsöben láttuk a’ Törpét. Itt gyengén
meg-

meg-hajtotta magát, és el-akart menni. Juliska eleibe-állott: Drága kedves Törpe Uram! fel-kiáltá öfzve-kótsolt Kézzel: Az Istenért! vezessen-el leg-alább az Erdő Szé- léig, ne sajnálja azt az eggynehány Lépést . . . Ha olly bátrak vóltak, felelé ő, hogy egyedül Újság-kívánásból eddig jöttek, lé- gyenek olly bátrak-is, hogy egyedül visszá- térjenek . . . Soha sem mertünk-vólna ebbe az Erdőbe jönni, mondá Juliska, ha tudtuk- vólna, hogy itt Vad-állatok laknak: óh ne vesse-meg érzéketlenül Kérésünket! Ha én- hozzám érzéketlenül viseli valaki magát, én- is érzéketlen vagyok. Ezt mondván el-mentt.

De melly rettenetes Dolog! Hat Medve jelene-meg, egyg kitsinyt távolag, és lehe- tetlenné tette az Erdőből-való Visszá-térést. Ifzonyú Kiáltással futék Julissal egygütt a Törpe után, és kéréim Óltalmát. Ahá! mon- dá ő gúnyolva nevetvén, kedves Leánykám! Medve-üzésre szeretne úgy-é? köfzönöm ezt a Tifzteséget. Ha Szeretőjének nem akar, válasszon mást Óltalmazójáú! Oh Uram!

mondá Juliska refzketve, ha nem segít ben-
 niünket, nem hagynak a' Medvék annyi Időt,
 hogy más Óltalmazót keressünk, mivel-
 hogy . . . a' mint látom . . . mindég job-
 ban közelítenek. Maga azt nem érti Juliska,
 mondá ő, mindég nagyobb Betsületére szol-
 gál az a' Kis-Affzonymnak, ha a' Medvék
 elfzik-meg, mint sem ha egy illy Személlyel-
 való Házasság által, mint én vagyok, meg-
 alázza magát . . . Istenem! fel-kiáltá Julis-
 ka, az én Vétkem-é az, hogy az én Kis-
 Affzonym nem akar hozzá-menni, fzenved-
 jek-é én-is érette? . . . Maga az Oka felelé
 ő, hogy a' Kis-Affzonyka az Erdőbe jött,
 már most ossza-meg véle Szerentsétlenségét.

Azomban a' Medvék mindég közelgeté-
 nek. Az Istenért! mondám a' Törpének,
 szabadítson-meg, örömet hozzá-mégyek
 négy Eftendő múlva. Oh nem! felelé ő,
 mérges Hidegséggel, A' Kis-Affzony igen szép,
 én pedig igen rút vagyok, nem illünk egy-
 gyüvé, már most okosabban meg-gondoltam
 a' Dolgot. Oh! én Szerentsétlen! fel-kiál-

ték én, hogy kell Életemnek Virágában illy rettenetes Módon meg-halni! Szerelmes kedves Uram! kérem az Istenért! végyen Feleségül . . . . E' tsupa Hafzon-keresés felelé ő, esmérem én azt; Tsak azért ajánlja Kezét, hogy Életét meg-tarthassa . . . Oh Törpe Uram! mondá Juliska, a' Jó-tétel Háládatosságot gerjeszt, a' Háládatosság Szeretetet szül; mentse-meg a' Kis-Affzonyt, és azután bizonyosan Szeretetből véfzi Férjének. Igaz-é az Lelketském! kérdé tőlem mosolyogva. Oh igaz igaz! mondám én, de nézze tsak a' Medvék . . . Félre innen, mondá ő, Gorombák! Mitsoda Illetlenség az, hogy ti ide lomposkodtok, midőn én eggy Nagy-születésű Kis-Affzonnal beszélek. . . . Erre morogva el-mentek a' Medvék.

Jól vagyon! mondá a' Törpe hozzámfordulván, tehát én meg-engedem magamat lágyítani, és ki-jelentem itt világosan, hogy Feleségül véfzem. Négy Esztendő múlva meg-jelenek, és el-hozom Mátkámot. Nagyobb Bizonyosságúl végye-el ezen Gyűrűt,

és adja ide azt a' fárga Karikátskát közép Újjáról.

Mihelyt Gyűrüt váltottunk, nyájasan ide nyújtotta Karját, és az Erdő' Széléig kísért bennünket. Itt hozzám-fordulván ezt monda: Szép Kis-Affzonykám! ne bánja, hogy engem' Férfjének választott, nem a' vagyok én, a' minek látaszom lenni. Ezzel meg-hajtván magát, el-tűnt a' Fák között.

En Julissal sietve mentem Kertünk-felé. És most, midőn Bátorságban voltam, láttam egész Ki-terjedésében Szerentsétlenségemet. Sírva, és Kezeimet-törve futottam F* néhez, és el-beszélltem Történetemet. Merően, és egyyet sem szólván halgatott, meg-szemlélte a' Gyűrüt, tapogatta Ér-verésemet, le-törülte Könnyeimet, ki-mentt, ismét bé-jött, és parantsolta Julisnak, hogy az egész Dolgot terjedőleg beszéllje-el. Ez az egész Történetet leg-kissebb Környül-állásaival el-beszéllte. Vége lévén a' Beszédnek, Julis Lábai-

hoz

hoz borúlt, és Engedelmet kért Gondolat-
 lanságáért, hogy engem' az Erdőbe vezetett.
 Már meg-történt, mondá F* né, fel-emelvén
 Julist, adjunk Hálákat a' Gond-viselésnek,
 hogy a' Dolog illy jól ütött-ki. Az Istenért!
 fel-kiálték én, hát uthetett-vólna-é rosszab-
 ban-ki, hiszem négy Esztendő múlva hozzá
 kell mennem a' Törpéhez. Jól van! felelé
 ő, én inkább valamennyi Törpe van e' Vi-
 lágon, mind Férjemnek venném, mint sem
 hogy a' Medvéktől kellene meg-étettetnem.
 Továbbá igazán meg-vallom, hogy nem tu-
 dom, mit gondoljak a' Dolog felől? Tréfáló-
 dott-é a' Törpe, vagy Valóságra vitte a'
 Dolgot. Meg-lehet kedves Leányom! hogy
 jó Kedve lévén, tégedet Újság-kívánásodért,
 a' Házasság' Ajánlásával akart meg-büntet-
 ni; külömben-is a' ti Le-írástok szerint tréfás
 Ember lehet. Azomban tegyük-fel, hogy ez
 a' Házasság' Ajánlás nem Tréfa, nem látom
 azt a' Szerentsétlenséget benne, a' mellynek
 te tartod azt. A' ti Befzédetek szerint a'
 Törpe emberinél nagyobb Hatalommal bír;
 nem hízelkedő Dolog-é az, azt véle meg-

ofztani. Igen gazdag-is a' mint mondotta, tehát minden-féle Gyönyörüségekkel élni Mó-dod lészzen. Vagy talán Képe Rosszat, és Gonoszt mutat?

Éppen nem, de rút, rút!

Anyival inkább igyekezik Kedvedet keresni, mondá nevetve F* né. Szép Szeretöt tartani nem rossz, de a' szép Férjek Rend szerínt nem sokat érnek; közönségesen rá-tartják magokat, parantsolók, változó Kedvük, és gyakran hitetlenek. A' te A-tyád inkább rút vólt mint szép, és a' mi Házasságunk bódog vólt. . . .

Oh kedves Anyám! fel-kiálték én, hogy nézheti illy hideg Szemmel, hogy én egy Törpének, egy Ördögösnek, vagy talán magának az Ördögnek áldoztatom-fel, hogy akar engem' arról meg-gyözni, hogy ez a' Házasság az én Szerentsém lészzen?

A' meg-történt Dolognak a' jobb Részt kell fordítani, felelé ő. De mit befzélisz te

az Ördögösről, Ördögről, . . . talán gonosz és istentelen Ki-fejezésekkel élt a' Törpe ?

Azt nem mondhatom, mondám én. De azok a' Mesterségek . . . azokat tsak nem fogja természeteseknek tartani . . .

Miért nem ? Édes Leányom ! Azon Dolgokat, a' mellyeket meg-nem foghatunk, nem kell azért mindjárt Természet felett-valóknak, vagy éppen ördögieknek tartani. Van természetes Tsudák-is. És a' mint Juliska beszéltette, maga a' Törpe-is azt mondta, hogy az ő Tudománya a' Természet' titkos Erőjinek Esméretén épül.

Jól van ! Jól van ! de Törpe : és én szerentsétlen Leány vagyok. Ezt mondván, zokogva fel 's alá mentem a' Szobában.

Nem gondolod-meg kedves Leányom ! hogy Életedet meg-tartotta, hogy mind ketten Háládással tartozunk neki. De hald-meg

meg édes Gyermekem! a' Törpének Tsuda-
tétélei egy Gondolatra vezetnek, a' melly
annál hihetőbb lész előttem, mennél jobban
meg-fontolom. Hát ha a' Törpe éppen rút
nem vólna, hát ha azt a' Formát tsak azért
vette-vólna-fel, hogy meg-próbálja, ha meg-
nyerheti - é Szeretetedet a' külső Formára-
való Nézés nélkül; ha Tudománya, Hatal-
ma, Jószívüése nem téfzen-é mélyebb Bé-
nyomást Szívedbe, mint sem rút Képe?

Hízi-é azt kedves Affzony' Anyám?

Igen! és nem Ok nélkül. Nem beszéll-
te-é Juliska, hogy a' Törpe el-válván töle-
tek azt mondta, hogy ne bánd-meg Vá-
lafztásodat, mert nem az Ő, a' minek lát-
szik lenni? Ezen Szavak az én Ítéletem sze-
rint olly világosak, hogy semmi Magyará-
zat nélkül sem szükölködnek.

De hogy vehetne-fel más Formát a' ma-
gáén - kívül?

A' felől ne tudakozódj. Az, a' ki Med-
véknek parantsolhat, a' Köfziklából Vízet
hozhat-ki, könnyen meg-tsalhat egy Leány-
kát Szemfény-vefztés által.

Az utolsó Vigafztalás többet tett, mint
a' többi mind öfzve. Kezdettem magamat
meg-tsendesíteni. Bóldog Ki-nézések nyíltak
előttem a' Jövendőbe. Munkás Képzeldé-
fem hozzá-tóldotta a' többit, és magát a'
Törpét-is széppé tette előttem. Azt a' Ha-
talmat, a' mellyet a' véle-való Öfzve-kötte-
téstől vártam, most nagyobb Kívánsággal
óhajtottam.

A' Törpének egy szép Ifjúvá-való Al-
tal-változása már nem vólt hihetetlen előt-
tem, hasonló Példákat elégfzer olvastam a'
Tündér-mesékben. A' régi képtelen Gondo-
latok ismét fel-támadtak bennem nagyobb
Erővel mint az-előtt, mivel-hogy azoknak
Valóságga-való Lételeket láttam az Erdő-
ben. Ezen Képzleteket meg-akartam egy-
gyeztetni az Okossággal, és az által még
vefzedelmesebb lett.

Efzembe jutott, hogy az F* né' Könyvtárában külömb-féle Könyveket láttam a' Termézet' titkos Erőiről, a' nálunk felsőbb Valóságokkal - való Társalkodásról. Ezen Könyveket, a' mellyeket az-előtt fel sem vettem, most elé-kerestem, és különös Szorgalommal olvastam. Keveset, vagy semmit sem értettem belőlök, és a' miá még jobban vágyodtam ezen Titkok' belső Értelmére. Sok Olvasásom után, tettem némelly Előmenetelt, vagy leg-alább úgy látszott. Az Embereknek az elementáris Lelkekkel - való Egybe-kötések, a' Szilfeknek, és Salamandereknek a' Föld-leányival - való Öfveházasodások, és több képtelen Dolgok megfoghatóknak, és végtére világosoknak látszottak nékem lenni. A' Tündér-mesékből merített Képzeleteim egyeledvén hasonló Almaimmal újj Tündér-világba helyheztettek, a' mellyben éltem, és éreztem egyedül.

Azonközben el-tölt harmad-fél Eftendő, a' nélkül, hogy a' Törpe meg-jelentt-vólna. Már kezdettem Szerelmének Tüzessége felől

kételkedni, és gyanakodni, hogy ő nem Salamander, jóllehet Reménységemet nem vesztettem-el, hogy leg-alább a' Szilfek' Nemzetéhez tartozik. Nem nézvén mindazáltal Késedelmét, és Hidegségét, fel-tettem magamban, hogy első Fel-tételem mellett állhatatosan meg-maradok, és változatlan Hűségem által meg-mutatom, hogy a' leg-jobb, leg-szebb, és leg-tüzesebb Szeretöt érdemleném-meg.

Az én Fel-tételem nagy Próbának vetetett-alája. Gyönyörű tavaszi Estve volt, midőn a' Kertben egy szép Rózsa-fa Leveleze alatt, kedves Almodozásokban merülve ültem . . . Történetből Zsebembe nyúlván, egy öfzve-tekergetett Papiros akadott Kezembe. Hirtelen ki-rántván azt, láttam, hogy arany Betűkkel volt írva. A' Hóldtellyes Féennyében lévén, minden Nehézség nélkül olvashattam azt: „Gyönyörű Leánya, a' Földnek, leg-szebb Nemed közül! fokkal nemesebb, és kellemetesebb, mint sem, hogy Földi-szerető vágyódhatna Szerelmed-
„ med-

„ medre , végyed itten Hűségedre-való Es-
 „ küvését egy néked eddig láthatatlan Va-
 „ lóságnak , de a' melly szüntelen körülöt-
 „ ted lebeg , és Örömet , és Szerelmet szív
 „ Tekinteteidből. Ah ! még meg-nem jelen-
 „ hetek előtted testi Boritékomban , de nem
 „ fokára édes Kellemeid' Szemlélésében el-
 „ merülve fogsz meg-látni. “

Fennyen vertt Szívem ezeknek Olvasá-
 sára. Közelgetni látfzott leg-bóldogabb Kí-
 vánságaimnak Bé-töltése , tartózkodva , és
 vizsgálódva tekintgettem magam körül , a' lát-
 tatlan Szeretőnek Ohajtozásait láttattam ér-
 zeni , hallottam tsendes Sohajtásait ; futó,
 soha sem érzett Tűz posgott Ereimben és
 Érző-inaimban , tsendes Borzadozások kö-
 vették azt , fel-állottam , és ismét le-rogytam
 a' Gyep-székre. . . . Erőszakos , de bóldog
 Allapot vólt.

Az Érzéseknek Soksága Gondolatokat
 szült. A' Gondolatokkal azonnal Kétségek,
 és Nyúghatatlanságok szállottak . bé Szívem-
 be...

be . . . Még egyszer meg-olvastam a' Le-
velet, és Tsalárdságot vélvén benne, azon-
nal F* néhez fiettem.

Ő meg-erősített elébbeni Vélekedésem-
ben. Ez a' Levél Baldinótól jön, mondá ő,
meg-akarja Hívségedet próbálni. Julis el-
lent-mondott, azt állítván, hogy más Szere-
tő akarná ez által a' Törpét ki-tolni . . .
Akármellyiknek lett légyen-is igaza, én szoros
Allapotban voltam. El-végeztem, hogy szor-
galmatosan vigyázok magamra. De a' Nyu-
godalom el-távozott tőlem. Éjjel, Nappal
kínzott az ígért Képnek Ohajtása.

Harmadik Reggel, ezen Történet után, fel-
ébredvén, egy Arany-lántzot találtam Nyaka-
mon, és azon egy Mignature (Minyatür) Fes-
tést Gyönggyel ki-rakva . . . olyan vólt, mint
egy Angyalnak Képe. Ennél gyönyöröse-
gesebb Meg-lepést nem lehet gondolni. A'
Festés egy ifjú Juházt ábrázolt, Fejérben
öltözve, kék Bodrokkal: tsak Derékig vólt
le-festve, de az én Képzelődésemnek elegeu-

dő Matériája volt, hogy ezen mennyei Ké-
pet egészfé tsinálja. Eggy Ifjú, a' ki allig
lépett-ki a' gyermeki Elzrendökből, a' kinek
Ortzáján az allzonyi Gyengeségnek minden
Kellemetességei, a' férjfiúi Szépségnek Virá-
gával egyesültek; nemes Tekintete, kék
Szemei, Szerelemért látfzattak esedezni; Száj-
jából Sohajtás ki-lebegni; fzőke Haja Vál-
lain bodrozott, . . . a' Képen el-ofzlott mes-
terséges Világosság, a' Bé-nyomásnak Ere-
jét nagyobbította.

Minckutánna én . . . keveset gondolkoz-
ván azon Tsudáról, a' melly által ez a'
Kép Nyakamra jött, hanem el-ragadtatván,
és meg-lepettetvén annak Szépsége által,
Szemeimet fokáig legeltettem volna annak
Nézésén, fel-költöttem Julist, a' ki az én
Szobámban hált, és meg-mutattam néki azt.
Ő nem kevésbé látfzott el-ragadtatni, és
tsudálkozni rajta. Hol vette a' Kis-Allzony
ezt a' Képet, kérdé végtére? . . . Én meg-
vallottam, hogy nem tudom . . . Erre eggy
Szót sem fzóllván ki-fzaladott, és kevés Idő
múl-

múlva F* nével visszátért. . . . Mit hallok (fel-kiáltá F* né bé-lépvén) igaz-é? Én eleibe-tartom a' Képet. Ő is úgy látzott, hogy egézfzfen el-bámúlt annak Látásán. . . Kedves Leányom! Te bóldog Tsillagzat alatt születtél; én úgy vélem, hogy ez a' Baldinó' valóságos Képe. Én pedig . . . fel-kiáltá Julis, azt tartom, hogy azé az új Szeretőé, a' ki Baldinót ki-akarja vetni.

A' Bizonytalanság szorongatott, jóllehet mind a' két Vélekedés, de kiváltképpen az első bóldoggá tett, ha különösen arról gondolkoztam. A' második Vélekedés tsak akkor talált Helyet, midön a' szép Esméretlennek annyi Hatalmat tulajdonítottam, hogy Baldinót hajlani kénfzeríthesse. De midön az a' Gondolat ötlött Fejembe, hogy a' Törpe örökké Törpe marad, a' szép Esméretlen gyözedelmeskedik, és ezt örökre elvesztem; akkor Fájdalmaim a' Kétségbe'eséssel határozta, és tsak az a' Gondolat vígafzthatott, hogy maga Baldinó az a' szép Esméretlen. Ezen ide's tova-való Haj-

lásnak Allapotja még kínossabban tétettetett az által, hogy nem tudtam mit tsináljak a' Képpel, éppen azért, hogy nem tudtam ki' Képe, és Ajándéka. Attól tartottam, hogy talán ki-akarták az által tzirkálni el-rejtett Hajlandóságimat, féltem a' láthatatlan Szemléloktől . . . Még-is Akaratom ellen-is a' Képhez vonfzottak Szemeim, és belső Jól-érzéssel nyugodtak azon . . . szüntelen szemlélttem, és tsókoltam volna azt.

Hofzfas Gondolkozás után fel-találtam, miképen öntsem-ki szabadon Érzékenységeimet, a' Kép eránt, a' nélkül, hogy akár-melly Esetre Baldinó eránt Hitetlenséggel ne vádoltathassam. „ Szeretömnek drága „ Képe . . . fel-kiálték én, Számhoz nyom- „ ván azt . . . te, vagy az te! és ez a' „ Baldinó' igaz Képe. Miért késik ő ebben „ meg-jelenni Mátkájának? De, te tőle jözfz „ szerelmes Ajándék, véled közlöm hát Sze- „ relmemet, a' mellyet véle magával nem „ közölhetek. „ Efféle magános Befzédeket gyakran tartottam, indúlatosan tsókol-
gat-

gatván a' Képet, úgy, hogy Baldinó maga is örvendett volna rajta, ha láthatatlanúl meg-lepett-vólna. Azon szerelmes Indúlatok, a' mellyeket a' Képre veztegettem, valóban az Originálist tárgyaztak, . . . akár Baldinó, akár más valaki lett légyen az; jóllehet az első, Napról-Napra hitelesebb lett előttem.

Igy tölt-el egy Efsztendő le-írhatatlan Örömök közt, mellyeket a' Kép, és az által okozott El-ragadtatásaim szültek. F* né Tudtomra adta, hogy vélem, és Julissal együtt, valamely mezfze-lévő Attyafiát akarná meg látogatni. Én akkor tízen-negyed-fél efsztendős voltam. Negyed-Nap múlva el-indúltunk. Ezen Utazás az Efsztendő' leg-szebb Réfzében esett, és igen víg vólt. Harmadik Nap Estve el-értünk, és igen barátságosan fogadtak-el bennünket. A' Ház' Afz-fzonya Kedvére szokott élni, és hízelkedve dítsérte Képemet, és Szépségemet. Az efféle Hízelkedések, és minden-féle Mulatságok közt, tsak hamar el-tölt nyóltz Nap.

Ha néha Fⁿé Attyafiával magánosan be-
szélgetett, sétálni mentünk Julissal a' körül-
fekvő szép Vidékekbe. El-menetelünk előtt-
való Este, egy Berekbe vetődtünk, a'
melly Kellemetessége által már régen tsalo-
gatott bennünket. Még nem sokáig mulat-
tunk benne, a' midőn távolról egy Sip-szót
hallottunk. Egy-másra néztünk, és Sze-
meinkből ki-tetfzett, hogy mind ketten óhaj-
tunk a' Sip-szóhoz közelíteni. A' felé intéz-
tük Lépéseinket, és el-értünk egy Sövény-
kerítéshez, mellynek Bé-menetele nyitva
völt. Bé-mentünk . . . Igézö Ki-nézés! . . .
azt véltem, hogy egy Tündér-kertben va-
gyok, olly nagyon hasonlított az azokhoz
a' Rajzolatokhoz, a' mellyeket a' Tündér-
mesékben olvastam. A' Kerítésnek Közepén
állott egy Vár, a' melly ha Gyémántból
nem völt-is, még-is Pompája, és Szépsége
által, Bámúlást indított, én bennem pedig,
gyermeki Idömnek minden Almodozásait fel-
támasztotta.

Azonban vettük-észre , hogy közelébb jöttünk a' Sip -fzókhoz , a' melly egy Rózsabokorból látzott ki-hangzani. Tsudálkoztunk rajta , hogy seholy fenkit sem látunk ; mindenütt mély Halgatás vólt; egyedül tsak a' Sipnak Hangjai hatták-meg a' Levegőt. Tsak egynehány Lépésekre vóltunk már a' Rózsabokorhoz , és a' láttatlan Sipoló még kellemetesebben fújta Sipját. Ugy látzott , mintha a' Szerentsés Szerelemnek Reménységeit akarta-vólna ki - nyomni , de mesterséges , és gyönyörű Változtatások által , tsak hamar panaszolkodó Hangokra fordúlt Nótája. A' Filemilék tsendesesen hallgatták , és az Est -fzél figyelmezve megállította Lengedezését. A' Hangok Beszédé látzattak változni , olly mesterségesen tudta az Érzékenységeket ki-fejezni. Soha sem hittem vólna , hogy olly mennyei Muzsika származhat egy Sipból. Némán , és édes Bámulásban merülve állottam , Mellyemet szokatlan Érzések emelgették . . . Oh! Szerelem vólt , a' mit az ígézö Sip hangoz-

tatott, és Szerelem vólt, a' melly Szívemnek minden Húrjain vízfzáz-hangzott.

Hirtelen meg-némúlt a' Muzsika. A' Rózsa-bokor mozgott. Eggy Juhász, fejer, kéekkel bodrozott Ruhában, Kezében Sipját tartván, jött-ki belöle . . . keményebben Szemébe nézván, láttam, hogy az én Képemnek Originálisa; el-ájúlva a' Földre lerogytam.

Fel-ébredvén, eggy nagy pompásan meg-világosított Palotában, eggy fejer Párna-fzéken találtam magamat; Julis Helyrehozásommal foglalatoskodott, körülöttem eggy Sereg Szilfek, és Szilfnék állottak, a' kik, mihelyt fel-ébredtem, mindjárt tántzolni kezdettek. A' Juhászt hafzontalan keresték Szemeim.

Hol vagyunk? mondám Julisnak. Tudom-é én? de (Füleembe fúgván) azt vélem, hogy jó Helyen vagyunk. . . . Eggyszerre meg-fzünik a' Tántz és Muszika; a' tántzó-

ló Sereg el-bomlik , annak Közepében megjelenik a' Juhász , és egy Jelt adván , elfozolnak a' Szilfek és Szilfnék , eggyedül a' Juhász , Julis , és én maradunk-benn.

Különös Méltóság , és Kellemetesség vólt Ortzáján , midön hozzám közelített. Nyughatatlanúl tudakozódott Hogy-lételem felől... Eletemben soha sem hallottam gyönyörűbb Férjfi-hangot. Feleletem által tsak el-nem ragadtatott. Eggy Térdére le-térdepelvén , és Kezemet meg-tsókolván , érzékenyen állította , hogy e' mái Nap , a' melly engem' az ő Lakásába vezetett , kegyetlen Sorsával meg-békeltette.

Még mindég Lábaim előtt térdelt. A' mi Szívemben elő-fordúlt , azt inkább lehet gondolni , mint sem le-írni. Azonban láttam , hogy valamelly Beszéd feküdt Nyelvén , a' mellyet allig tudott tartóztatni. Sze-meinek Tüze Szerelmet látfzott vallani , a' mellyen való Öröömöm szint' olly nagy vólt , mint azon-való Félelmem , hogy nem tud-

tam, ha Baldinó vagyón-é előttem, vagy valamelly más Teremtés. Rövid Megfontolás után, gyözedelmeskedett a' Félelem, és arra határozott, hogy a' Juhász' Szerelmajánlását el-kerüljem. Tehát fel-állottam, és midön le-hajlottam, hogy a' Térdelöt fel-emeljem, kértem egyfzer 's mind, hogy bortsásson-el, mivelhogy az Anyám törödne hofzfas Mulatásom miatt.

A' Juhász hátra lépvén, ah! tölem fzalad, (mondá) nem az Anya miatt, hanem én miattam. Az a' Rettenés-is, a' melyet első Látásom okozott, azt mutatja, hogy Kedve ellen vagyok. Melly igen megsalattattam! Az a' Nyájasság, a' melyet Képem eránt mutatott, kedvezőbb Hajlandóságokat reméltetett vélem. Melly igen megsalattattam!!

A' Szemérem, a' melly ebbe' Szempillantásba' el-borította Ortzámat, meg-gyözhetette arról, hogy meg-nem tsalattatott. Meg-háborodásom még jobban nevelődött, lát-
ván

ván a' Fájdalom' Nyomdokait a' Juhász' Képén , a' melly még több Kellemetességet nyert az által , és kevésben múlt, hogy a' Szánakodással egyesült Szerelmem el-nem árulta magát. Hogy helyre-hozhassam magamat , kérdém a' Juhászt , ki légyen , és kinek hívják? Ezen Hibám meg-háborította. Kis Affzonyom! . . . azt mondja egy kevés Halgatás után . . . mit hafználhat az én Nevem ott , a' hol egyedül a' Szívnek kell befzéllni? Kérem, kérem, mondám én gondolatlanúl, a' Névtől igen is fok függ. Sajnálom tehát felelé ő , félre-fordúlván, hogy az én kegyetlen Sorsom meg-tíltja, magam bővebb Ki-nyilatkoztatását. Erre meg-fújta Furollyáját, és egy Sereg Szilfek , és Szilfnék égő Szövetnekekkel tódúltak-bé az Ajtón. A' Juhász el-tűnt.

Ezek a' Palotából ki, egy Rend , pompásan el-kézfűlt Szobákon kerézfűl, Márvány-léptsökön , egézfűzen a' Földig, onnan pedig a' Kertbe vezettek , a' melly a' Szövetnekek' Tüze által meg-világosítatván,

ván, ígézö Kellemetességet mutatott. A' Kapúnál hátra-maradtak a' Szilfiek, és tsak kettő kísért bennünket halgatva, a' Berek' Széléig, a' hol Fáklyájokat el-óltottak, és vízfzáz-tértek.

Közép Útunkon öfzve-találkoztunk F* nével, a' ki Barátnéjával együtt előnkbe-jött. Meg-látván bennünket, Örömben fel-kiáltottak, mondván, hogy már minden-felé ke-restenek bennünket. Mi el-beszélltük Tsuda-történetünket. Hálá Istennek! . . . fel-kiáltá utóljára az F* né' Barátnéja . . . Hálá Istennek! hogy olly fzerentsésen meg-fzabádúltak; el-felejtetem meg-ínteni, hogy abba a' Berekbe ne menyjenek; fok rúť Dolgokat beszéllnek a' felöl, és a' körül-belöl Lakók közül senki sem mér még tsak belé-is lépni. Innen Alkalmatosságot vett, hogy az Afz-talnál efféle Históriátskákat beszélljen, a' mellyeket én keveset vettem-fel, mivelhogy tulajdon Történetem egészfszen el-foglalta Fejemet. Az Éj' nagyobb Réfzét Alom nél-kül

kül töltöttem-el. Következendő Napon pedig el-útaztunk.

Gyakran vízfzáz-néztem a' Berekre , és tsendes Sohajtásaim repültek a' szerelmes Vidék felé. Örömet vízfzáz-tértem volna még egyszer oda , de szégyenlettem azt meg-vallani. Oh ! vízfzáz-nyerhetetlenül elvesztettem Szívemet ezen Vidék' Lakójánál. F* né, a' ki azt észre-vette , ismét igyekezett arról meg-győzni , hogy a' Juhász és Baldinó egy , és dítserte eránta-való Magam-viselését. Julis pedig azt állította , hogy a' Törpe , és a' Juhász két különböző Valóságok , és hogy keményen bántam a' Juhászfal. Igazat szólván , magam leg-inkább nem elégedtem-meg Magam-viselésével ; úgy képzeltem azt , mint gyermekest , kegyetlent , és Véggemmel-ellenkezőt ; tartottam attól , hogy a' Juhászt meg-keserítettem , meg-sértettem , és örökre el-idegenítettem magamtól. Mit nem adtam volna érte , ha még egyszer befzélhettem volna véle?

Azonban harmadnap i Utazás után, fze-
rentsésen haza-érkeztünk, de a' szép Juhász
miatt való Nyguhatatlanság, bé-kísért La-
kó-helyembe, és keserükké tette Napjaimat.
Utóljára Képén akartam jóvá tenni a' rajta
tett Meg-bántást; tsókóltam, szorongattam
azt, ezer meg ezer Nyájasságokat mondot-
tam annak, abba Reménységbe, hogy ötet
meg-vígasztaljam, és meg-békéljek véle, ha
talán láttatlanúl jelen-vólna. Hízelkedtem
magamnak, hogy talán meg-is fog-látogat-
ni. De áh! hafzontalanúl! Már közelgetett
tízen-negyedik Efstendöm, és avval az I-
dő, a' mellyet Őszve-kelesünkre rendelt a'
Törpe.

Itt meg-kell jegyzenem, hogy én idején
értem. Testi és Lelki Tehetségeim eggy-
forma Hírtelenséggel fejtődtek-ki . . . de
mindegygyiket meg-elözte Szívem' Formál-
tatása. Idején tanúltam a' Szerelmet esmér-
ni, és ez a' veszedelmes Indúlat, még Gyer-
mekségemben kereste azt a' Tárgyat, a' mel-
lyet azután késű talált-fel a' szép Juhászban;

de

de annál hevesebben és erősebben fogta-el azt. Már az előtt, minekelötte Képét, vagy ötet magát láttam vólna, régen lebegett hasonló Tárgy Képzeletemben; és ha a' Törpét rútabbnak néztem, mint sem valóban vólt, azt nem egyedül jó Ízlésemnek, és Érzékenységeimnek tulajdonítom, hanem inkább annak, hogy olly igen ellenkezett a' képzelt Tárggyal. Minthogy az Ember könnyen el-hízi azt, a' mit kíván, mindég avval vígafztaltam magamat, hogy a' Törpe a' szép Juháznak All-ortzája, a' mellyet ő annak idejében le-téfzen. De ez a' Vígafztalás Keserűséggé kezdett változni, midön a' Törpétől az Ófzve-kelésre rendeltetett Idő közelgetett. Az a' Félelem, hogy talán megtsált Hiedelmem, nagyobb vólt most sokkal, mint Reménységem. Annyira meg-változtatta Szívemnek Allapotját, a' meg-változtató Szempillantás! . . .

Egy Reggel, midön öltöztem, Elö-kötömnek Zsebében egy Kúltstot találtam, Papirosban takargatva. Ki-bontván azt, e'

kö-

következendő aranyos Betűkkel írt Szókat találtam rajta. „ Kedves Leányka! ha Szerelmesedet látni, és véle beszélni akarsz, hálj ez Éjjel Julissal a' Domb alatt lévő Barlangban. A' Kö-falnak bal Oldalában, három Lábnyi Magasságra a' Földtől, nem mezfze az Ajtóhoz, találz egygy könnyen-álló Követ, a' melly a' Zárt fe-di. Nyísd-fel azt, evvel a' Kúlttsal. De csak akkor nyísd-fel, midön a' Fekvés' Ideje el-jön. Ne félj semmit édes Leánykám!

Tsak nem meg-bódúltam Örömben. A' Szerelmesnek Neve alatt, eggyedül a' Júháft képzelhettem magamnak. Majd a' Papirost, majd a' Kúltst tsókolgattam. Bé-rohantam az F* né' Szobájába, Nyakába borúltam, Képemet Képére nyomtam; eggyet se szóllhattam, hanem a' Kúltst, és a' Papirost Kezébe adtam.

El-olvásván azt, meg-ölelt. Ugy látzott, hogy Szívére vette Szívemnek nagy

Érzékenységét. Jó Szerentsét! Kedves Leányom! látom, hogy közel vagy tsudálatos Történeted' Ki-fejtődéséhez, talán még ez Éjjel meg-világosíttatol a' Juhász által fölöle.

Úgy fájt az a' Talán, hogy Sírásra fakadtam. Miért szaggatja-öszve Bóldogságot, mondám én, miért rettent Talánja által? Ha ez Éjjel a' Törpe . . . de hiszem nem lehet! . . . Lássá tsak, ezen arany Betükben nem ugyan azon Vonások vannak-é, mint azokban, mellyek a' Juhász' Képét ígérték . . . ki Írása ez egyébé, hanem ha az övé? Oh Gyerme kem! közbe-szólla F'né, hiszem én-is úgy tartom, és annyival inkább, mert én a' Juhászt Baldinónak gondoltam. . . . Addig befzéltt, hogy végre meg-nyugofztaltt. Julis, a' ki éppen érkezett, mindent el-követett, hogy meg-vidámíttson. Mind hárman a' Barlanghoz mentünk, a' Követ, melly alatt a' Zárnak kell-vala lenni, keresni.

Ez a' Barlang Gyermekségemtől - fogva figyelmetessé tett, de F* né róla semmit sem mondhatott. Sok róla a' Hír, mondá ő, de ki hiszi azt? Más Móddal ki-nem tanulhatuk, mert a' Barlangnak Vas-ajtaján nem vala Zár, és így ki-nyítani sem lehetett. Melly nagyon örültem, hogy az a' Levélki-jelenté azt a' Titkot, hol kell a' Zárt keresni. Meg-is találánk azt, mihelyt a' Követ fel-emeltük. De mivel meg-vólt tiltva, hogy Le-fekvésig fel-ne nyíssuk, meg-elégedtünk annak Fel-találásával.

Mindég jobban-jobban kívánkoztam a' belső Rézfét a' Barlangnak meg-látni. Ennek kell tulajdonítanom, és inkább annak a' Reménységnek, hogy majd meg-látom fzeretett Juhászomat, hogy minden Félelem nélkül tíz Óraker Julissal együtt a' Barlanghoz siettem. Vólt véle Gyertya Lámpásba', de szükségtelen vólt Gondoskodásunk, mert már az egy Méts által, a' melly egy Értz-tükör alatt égett, meg-vólt világosítva. A' Falak Ég-szín Szönyeggel vóltak bé-

bé - vonva. Olyan Színü kárpitos Agy, és egy Párna - fék fejer Atlafzból, 's négy Székek: ebből állott a' Házi - eszköz. Egyéb - aránt paraditsomi Illattal tellyes vólt az e - géfz Barlang, a' melly öblösebb vólt, mint kívülről gondoltam vólna.

Itt vólnánk tehát (el - kezdé Julis mosolyogva minekutánna egy kis Idő múlva állottunk, 's széllyel - tekintettünk vólna) 's tehát ez az a' Titkokkal tellyes Hely, a' hol Tsuda - történeteinket ki - álljuk. Nofza Kis - Affzonykám! mint a' jó Katonák, recognosztirozzuk tsak meg a' Vidéket, és gondolkozzunk a' Sántzolásról - is. Vévén Julis a' Lámpást, meg - fzelemléttünk minden Szegleteket, meg - tapogattuk a' Falakat, meg - néztük az Agy' Környékét, meg - vi'sgáltunk mindent, és azután bé - zártuk az Ajtót belőlről.

Már most, mondá Julis, Emberektől nem tarthatunk, és ha az a' Valóság, a' melly Látogatását ígerte, nem bír azzal a'

Hatalommal, hogy a' Kúltz-lyukon vagy a' Kö-falon kereftül-bújhasson, bizonyosan tsendesen alhatunk ez Éjjel. Azomban mondá tovább tréfálódva . . . akárki hívta-is ide a' Kis-Affzonyt, meg-kell vallani, hogy Világot látott. Nézze tsak azt a' Pih-ágyat, annál szebben, puhábban, gyönyörűbben soha egy Kis-Affzony sem háltt. . . . Engem' nem fog Alomra tsalogatni, mondám én . . . És miért nem? kérdé Julis. Talán szomorkodik az ígért Látogatás miatt? Megkell vallanom Kis-Affzonyom, hogy nekem is refzketett a' Szívem arra a' Gondolatra, hogy egy Éjjet ebbe' a' rosz hírű Barlangba' kell tölteni, a' mig azt tsak Szó-befzéd-ből, és külső Formájáról esmértem. De már most nem bánntám, ha örökös Háló-helyem lenne-is. Tsak nézzen-körül kérem a' Kis-Affzony! fontolja-meg ezen Hely' Nyájasságát, annak egyes, de jól választott Belső-eszközeit, szívja-be ezen mennyei Illatot, és azután vallya-meg, ha lehet-é ennek Birtokosa valamelly Gonosz? Mindenek felett pedig fordítsa Figyelmetességét

ezen

ezen Ég - színű Falakra , és á' fejr Kana-
péra. Nem tudná - é ki - találni kinek kedves
Színe a' fejr és kék ? nem emlékezik - é
egy Juháfról fejr Ruhába', kék Bodrok-
kal? Miért pirúl? Még - is szomorkodik az
fgért Látogatás miatt? Kis - Asszony! hanem-
ha egésszen meg - tsalattattam , ma igen szép
Történeteket érünk.

Efféle Lotsogások közt el - tölt az Ej-
nek egy Réfze. Végre reá - engedtem ma-
gamat beszélni , és az Ágyra feküdtem , de
Ruhástól együtt. Julis a' Kanapéra düllött,
és tsak hamar el - aludott. De az én Sze-
meimre leg - kissebb Alom sem jött. Szün-
telen az Ajtóra szegeztem azokat. Jóllehet
Ágyam megett vólt fel - tsinálva a' Méts ,
még - is annak Világánál végig láthattam a'
Barlangot. Allig várhattam Szerelmesem'
Érkezését , nem tudtam még - is meg - fogni
annak Módját , mivelhogy nem láthattam - ál-
tal semmiképpen , hogy hol , és miképpen jö-
hetne - bé.

De az én Gondoskodásom füstbe - mentt,
 mert hirtelen el - aludott a' Világ, engem'
 Nevemen szólítottak, a' Barlang ismét meg-
 világosodott, és . . . a' szép Juhász Agyam
 előtt állott.

A' hirtelen Meg-lepés, és Öröm miatt
 semmit sem érthettem azon édes Szavakból,
 a' mellyek ékesen-szólló Szájából folytak.
 Egyedül azt vettem-élfzre, hogy érzékenyen
 közfönte azt, hogy Hívatalát meg-nem ve-
 tettem. De tsak hamar le-borúlt előttem,
 és tüzes, de illendő Módon ki-jelentette
 Szerelmét. Képén Félelem és Reménység
 egyesült egymással, midön Feleletemet
 várta, esedező Allása, Szemeinek kelleme-
 tes Tüze . . . mind meg-eggyeztek, hogy
 Vízont - szeretetemről-való Vallás - tételemet
 ki-tsalogassák tőlem. Szerentsére még-is
 előre meg-fontolván minden lehető Törté-
 neteket, a' mellyek ezen Barlangban rajtam
 eshetnek, előre el-kézfítettem magamat az
 illy Esetre, és el-végeztem, hogy Baldinó
 eránt vigyázva viselem magamat, a' Juhász-
 fzal

szal pedig nem bánok olly keményen, mint elsőben. Meg-vallottam tehát néki, hogy ha szabad vólnék, ő vólna egyedül, a' kit válaftana Szívem, de hogy már Baldinónak adtam vólna Kezemet, és így már a' Kötelesség meg-tíltaná más Szeretetének Helyt adni . . . Hát ha Baldinó nem vólna, fel-kiáltá a' Juhász, Kezemet meg-ragadván, vagy ha . . . én magam vólnék Baldinó, ide adná-é Szívét és Kezét? Az az Igen; mellyet erre Kérdésre feleltem, hangosan és Elevenséggel vólt mondva . . . Meg-van a' mit ohajtottam, fel-kiáltá a' Juhász, és fel-ugorván, heves Tsókot nyomot Ajakimra.

Nem tudom, mint valék ebbe' a' Szempillantásba' . . . egyszerre kemény Mozgásokkal vert Szívem, a' mellyet egyy édes El-olvadás követett, mellyben egyebet nem éreztem, hanem tüzes Képét Képemen. . . . De egyszerre el-fzakasztotta magát tölem a' Juhász, gyötrődve ide 's tova nézett, lerogyott, és szörnyü Indúlattal Kezemet dobogó Mellyére nyomta, azután fel-ugorván,

és ismét gyötrődve körül-nézhvén : Aha kegyetlen Lélek ! . . . azt mondá rebege . . . érzem Közelítésed' Munkáját . . . ne rettenjen-meg Kis-Affzonyom ! . . . *nem fokára nem fogok annak látszani, a' mi vagyok . . .* El-változásom' Ideje . . .

Meg-némúlt, a' Görtsök öszve-kezdették húzni, minden Tagjai refzkettek, Tsontjai ropogtak . . . a' Világ el-aludott, a' Vilám dörgött, a' Barlang ismét meg-világosodott, és a' szép Iffjú' helyébe a' Törpe állott Ágyam előtt.

Fejér Ruhában kék Bodrokkal állott előttem, keservesen nézett reám, és Időt hagyván, hogy Ijedésemből magamhoz jöj-jek, bizonytalan Lépésekkel közelített hozzám. Bóldogtalanságomnak Tanúja! Jegyese! kedves Barátném! Izeretheti-é Baldinót ebbe' Formába'-is ? Keveset gondolkozván, erős Igen-nel feleltem. Erre Örömmel fel-emelé Kezeit az Ég felé: Baldinó! mondám néki, világosítsa-meg azokat a' Tsudákat, a' mellyeket most láttam!

Igen-is! felelé ő, söt még Életem' Históriá-
ját-is hallja-meg rövideden. . . . Le-ült eggy
Székre Agyam mellé.

Engem' (el-kezdé) olly Betsülettel illet
Kedvesem! hogy az Elementaris Lelkek kö-
zé számlál, de nem akarom meg-tsalni, én
Testből, és Vérből állok, mint Maga; ha-
nem más Tsuda-erőim között avval-is birok,
hogy némelly Környül-állások között láthat-
lanná tudom tenni magamat, és az én Tes-
temnek mások felett nints egyéb, hanem
csak az a' fzerentsétlen Elsősége, hogy
gyakran szép Formája ezen rútra változik,
a' mellyet most maga előtt lát. Az Atyám
híres Muzsikus vólt, Szerzfáma a' Sip va-
la. Szépsége, és Tudománya által minde-
neknek, de kivált a' Szép - Nemnek Szívét
meg-nyerte, egyedül az övé maradott sza-
badon. Ezen Hidegség tsak nem Kétségbe-
esésre vitte a' Környék' Szépeit. Hogy le-
het . . . fel-kiálták; olly szépnek lenni, és
olly érzékenynek látfzani, mint ez a' Sipos
és Szívet nem viselni Kebelébe'! De valóban

hordott ő Szívet Mellyében, de nem az ő Számokra vólt rendelve. Hafzontalan fzedték-öfzve minden Mesterségeket, hogy Szerelemre gerjeszszék; tsak támasztani, nem érzeni tudta ő azt. Bofzszú-állást esküdtek ellene, de Haragjokkal úgy jádzott mint Szerelmekkel. Sipjának ígézö Hangja majd Bofzszú-állásra indította, majd olvasztotta Szíveket, fziné úgy gerjesztette Szerelmeket, a' mint tehetetlenekké tette őket, hogy néki árthassanak. Ez a' Tapasztalás olly bátorrá tette, hogy Kedvére patzkázott a' Szép-Nemen. Azonba' mefzve vitte Bátor-sága, és eggyfzer minden Tudománya sem szabadíthatta vólna meg a' Trátziai Orfeus' Szerentsétlenségétől, ha felsőbb Hatalmas-ság nem vette vólna Öltalmába.

Egy Szilfné belé-fzeretett, és e' vólt Szabadítója. Ahoz-való Szeretete vólt Oka, az ő a' Föld-Leányaihoz-való Hidegségének. Mit mondjak ezen Szilfnének menyeei Szépségéről! Oh Kedvesem! többet nem mondhatok, hanem hogy olly szép vólt...
mint Maga.

El-

Ez a' hízelkedő Dítséret okozta , hogy a' Törpét jobban szembe-vettem , és most éppen nem látszott olly rútnak , mint az előtt.

El-halgatom (mondá Baldinó) azon fok Történeteket , mellyek az Atyám' és a' Szilfné közt - való Szerelemből származtak , és a' mellyeket nékem a' Szilfné gyakran el-befézlt. A' Dolog' Vége a' vólt , hogy az Atyám el-vette. En vóltam első , és utolsó Gyümöltse Házasságoknak.

Azt meg-kell jegyezni , hogy a' Szilfnét Férjhez-menetele előtt egy a' Fő-elementáris Lelkek közül szerette , a' ki az Atyám-nak Uttyába vetette magát. Szörnyen lán-golt Szerelme a' Szilfnéhez , de ez semmit sem érzett eránta . . . a' szép Sipos lob-bantván-fel Tüzét Szívébe'. Ígéző Hangjai Sipjának le-tsalták abból az Országból , a' mellyben lakott , és a' leg - első Tekintettel el-vezttette Szívét a' Szilfné. Ez a' Szeret , a' melly Eredetébe' egy Szempillantás-nak

nak Munkája vólt, egygy vólt a' leg-tüzeseb-
 bek, és leg-állandóbbak közül, a' melly
 minden Próbáit a' Léleknek állhatatosan ki-
 állotta. Lehet képzelní, hogy ez minden
 Efzközöket ki-keresett, hogy a' Szilfnének
 Vízont-szerelmét ki-fatsarja, és hogy egygy
 Valósággal, a' mellynek olly fok Efzközök
 állanak Hatalmában, maga Elsőségét érez-
 tetni . . . leg-nagyobb Gyözedelme a' Sze-
 relemnek. Elsöbe' Kosarat kapott a' Lélek,
 a' mellyet lehetetlennek gondolt lenni ke-
 vély Bizodalma Hatalmába' ; dühösködött
 a' Szilfné, és Szeretője ellen. De még min-
 dég kissebbnek tartotta ezt, mintsem hogy
 Fegyverét ellene-fordította vólna. A' Szilf-
 nével akarta meg-éreztetni, mind azt, a'
 mit Hatalma tehet ellene,

Meg-is érzette azt. Mind az, a' mit
 Babona, Tsalárdság, és Erő tehet, egygy-
 fzerre rontott-reá, meg-rázta, de . . . el-
 nem állott: a' szabad Akaratot semmi Ha-
 talom sem veti maga alá . . . erősen vifelte
 magát, és gyözedelmeskedett.

A' Lélek' Dühössége ezen roszfzúl ki-
ütött Dolog miatt, fel-háborította a' Termé-
fzetet. Meg-esmérte azon két Eröt, a' melly
Hatalmának által-léphetetlen Határokat hú-
zott. A' Szeretet és Szabad-akarát által, min-
den Tanátsait füstbe-hajtotta a' Szilfné. E-
zek körül egy Határ vólt húzva, mellyet
minden Mesterségei által sem tudott meg-
hatni. Láta ő azt, és a' Teremtényede-
lemnek utólsó Szélére futott, hogy Dühös-
ségét ki-önthesse.

Ezt az Idöt Hafznára fordította a' Szilf-
né, és öfzve-házasodott szerelmes Siposá-
val. Elöre lehetett látni, hogy a' Lélek
viffzá-térvén, semmit sem mulat-el, hogy
vetétkedő Társán kegyetlenül bosszút-áll-
hasson. Egyedül a' Házasság tehette Bá-
torságba eztet, és azért fiettette azt a' Szilfa-
né. De vallyon ment vólt-é az által a'
Lélek' Bosszú-állásától, Szerelmeknek Gyer-
meke-is? Meg-kell vallanom, hogy az én
Anyám minden Hatalmát, és Vigyázását
arra-fordította, hogy engemet a' Lélek ret-

tenetes Intselkedésétől meg-őrizzem, valóba nem-is tehetett semmit, míg azon Helynek Határait által nem hágtam, a' mellyben Szüléim laktak. De . . . én meg-ve-tettem ezen Tílalmat, és nyomban köve-tett Vefzedelmem.

Szüléimnek Örömökre el-értem már a' tízen-negyedik Efztendőt, a' nélkül, hogy a' Léleknek Törében kerültem volna, és ez némi-némüképpen bátorrá, mindazonáltal vakmerővé nem tett. Gyakran Szüléim' Uradalmának éppen Határáig mentem, de soha sem jött még tsak Efzembe-is, hogy azon túl menjek. Éjszak felé egy Patak válafztotta a' Határt, és minthogy a' miatt, ha el-felejtkeztem volna-is magamról, a' Határon túl nem mehettem-vólna, többnyire e' Tájra intéztem Sétálásomat. Eggykor, midön erre járkáltam volna, láttam egy Öreget a' Víz' túlsó Részén, a' ki allig mázf-hatott elébb-elébb Mankóján. . . . Efzten-deinek Terhe le-nyomta, és fáradtt Szemei-vel Segedelmet láttatott keresni. Meg-látván

a' Vízet, le-vette Kalapját, és Szemeit az Égre emelvén: Hálá Istennek! Hálá Istennek! hogy ezen Forrásra találtam epefztő Szomjúságom' Meg-óltására. Öfve-fzedte Erejét, hogy hamarább érhesse-el a' Patakot, és midőn a' Patakhoz értt, le-hajlott, hogy Kalapjába Vízet merítsen, de abba' Szempillantásba' ki-esett a' Mankó Kezéből, bé-dült, és félig a' Vízbe feküdt. Semmi Módon fel-nem emelhetette magát.

Ezen Tekíntet, a' melly az Emberiségnek minden Érzéseit fel-támasztotta bennem, el-felejtette velem a' hideg Vigyázás' Törvényeit, bé-ugrottam a' Patakba, a' melly nem vólt mély, és minden Erömből ki-húztam az Öreget, a' túlsó Oldalra. De hirtelen fel-ugrott, Szemeiből Villám szikrázott, fel-tátott Szája fekete Füstöt okádott, a' melly ötet bé-vonta . . . már láttam Szerentsétlenségemet, és a' Félelem, és Rettenés miatt, a' Patakba akartam ugrani, de egy láthatatlan Erö vízfza-tartóztatott.

A' villámló Felhő, a' melly az Öreg helyett előttem állott, szörnyű Magasságra, és Szélességre terjedett-ki, apródonként Formát vett magára, míg egy rettenetes Oriássá nem változott: Féreg! fel-kiáltá ezen Levegő-kép, mennydörgő Szavával, most öszve-morzosolhatnálak, vagy hogy régen óhajtott Bófszú-állásomnak Gyönyörűségét érezhessem, hólszas; rettenetes Kínok által ölhetnélek meg, de úgy látfzik, hogy érzékenyebb Szíved vagyon, mint az Anyád-
 nak vólt én hozzám, azért nagy-lelkűen bánok véled. . . . Légy Törpe! . . . A' lettem . . . Ezen Forma, minden Elztendő^o El-folytával váltsa-fel elébbeni Formádat, hogy Alkalmatosságod légyen azt egybevetni egymással. Még kegyelmesebb léfzek hozzád. Szabadúlj-meg örökre a' Törpeségtől, ha olly Leánykára akadhatfz, a' ki Törpe-termetedbe belé-fzeret. Még fem úgy! mondá a' Lélek rövid Meg-fzűnés után, . . . azt könnyen el-érhetnéd, esmérem én az Affzony-nemet, változó az mint az Idő. A' míg egy szép és ártatlan Leány-

ánykát nem találz, a' ki nem tudván, hogy te más vagy, vagy lehetz a' Törpén kívül, kér és esedezik, hogy Feleségül végyed . . . addig ne remélhess Szabadulást. Akkor-is pedig, tsak minekutánna Atya léfzel.

Baldinó meg-fzünt Befzéde' Folytatásától. Látja Kedvesem! mondá végtére, mi kénfzerített engemet arra, hogy leg-első Öfzve-jövetelünkkor az Erdőben, olly illetlen keményen viseltem magamat; kéntelen voltam a' Medvéktől-való Félelem által kénfzeríteni a' Kérésre . . . arra a' meg-alázó Kérésre, hogy Feleségül végyem. Oh annál könnyebben meg-botsátaná ezen Magam-viselését, a' melly eggyedül vólt Elfköz Szabadulásomra, ha tudná, mennyit szenvedett Szívem a' mellett . . .

Befzéllje tovább Történeteit, mondám én.

Mihelyt rettenetes Atkát ki-mondotta reám a' Lélek, hangosan, gúnyolódva nevet-

tett, fel-ragadott a' Földről, és kerefztül repített a' Patakon. Az Utés miatt el-ájúlva, Érzékenység nélkül feküdtem. Midőn magamhoz jöttem, már el-tűnt a' Látás, de annál elevebben lebegett Szemem előtt Szerentsétlenségem. Ne kívánja, hogy Kétségbe-esésemet, és Szüléim' Meg-rettenéseket le-befzéljem. A' Szilfnének nem vólt Hatalmába', hogy a' Lélek' Hatalom' Szavát meg-változtassa, kéntelen vólt engem' nyomorúlt Sorsomnak által-engedni.

Az a' Fel-tétel, a' melly alatt ígérte elébbeni Formám' Vízfszá-nyerését, és öröké-való Birását, a' kegyetlen és Kárnak örülő Lélek, nem egyéb vólt én előttem, hanem arról-való Bizonyossá-tétel, hogy arról örökre le-kell mondanom. Hogy ez a' Fel-tétel soha sem tellyesedik-bé, arra nem kellett más Erösség' Tükörömön kívül. Hogy gondolhattam vólna én azt, hogy egy ártatlan, és szép Leányka találkozik, a' ki a' rút Törpének, Szeretetét, és Kezét esedezve ajánlja? Úgy az Elfzemet-is el-vette vól.

vólna Képpemmel együtt a' Lélek, ha illy hihetetlen Reménység támadhatott vólna bennem. Innen leg-kissebbet sem vídámítottak mind azon Vígafztalások, mellyek által Szüléim Fájdalmim' Szörnyüségét igyekeztek enyhíteni. Ezt látván, el-végezték, hogy el-várják az Idöt, mellyben el-múlik a' Fergeteg, és én az Okosságnak Helyt adok.

Végre el-jött ez az Idö, és az Anyám így szóllott: Kedves Fiam! ha egyéb Efzközök nem vólnának a' Leányok' Szívek' Megnyerésére, a' Szépségen kívül, úgy méltán Kétségbe eshetnél. En azt hízem, hogy a' te Atyád több Szívet vett-meg Sipja, mint sem Formája által. A' Mesterségek, és Tudományok Kedvesem! nagyobb Hatalmat adnak az Emberek' Szíveiken, mintsem te hízed. Fordítsd Hafznodra ezt a' Tanátsot. Tudod, hogy a' te Atyád nagy Mestere a' Sipolásnak, tanúld-meg azt töle . . . én pedig meg-tanítalak a' Természet' el-rejtett Erőinek Esméretére. Légy jó Kedvü Fiam! ha egészízen meg-nem tsalattattam, bizo-

nyosan jó Ki-menetele lész Tanátsonnak. Így befzéllt a' leg-jobb Anya e' Világon, és én kész vóltam néki engedelmeskedni, inkább azért, hogy meg-ne szomorítsam, mintsem a' jó Ki-menetelbe-való Bizodalombúl.

Szüléim bámúltak könnyü Fejeren, és a' Tanulásba'-való Szorgalmatosságomon. Igaz is, hogy én kis Idő alatt nagyon elő-mentem. Eggy Reggel idejébben fel-költem, mintsem Szokásom vólt, olly Intézettel, hogy Szüléimet valamelly Elő-menetelem'Próbájával meg-lepjem, de melly igen meg-rémültem, midön Szüléim helyett e' következő Értelmü Levelkét találtam: „Midön „ ezt olvasod kedves Fiam! már mi megsz- „ sze lézünk, és nem fogunk téged' látni, „ hanem minekutánna természeti Formád- „ nak örökös Birtokába jutsz. Néked hagy- „ juk egész Uradalmunkat, Várunkat, és „ minden ott találkozó Személyeket. Ne „ mulasd-el minél elébb Szabaditónédát fel- „ keresni. Meg-találod azt, Isten veled!

Jobban meg-rettentem Szüléim' véletlen El-tünéseken, mintsem hogy az az Igéret, a' mellyet Levelek' Végébe tettek, valamelly Változást tett-vólna bennem. Ismét meg ismét el-olvastam a' Levelet, és Könnyeimmel áztattam azt. Árván maradtam. Az a' Szerentsétlenség, a' melly Szívemet epefzette, érzéketlenné tett minden külső Szerentsé eránt, jóllehet fényes Gazdagságokat hagytak reám Szüléim. Tsak egygy Részét látta Jószágimnak akkor, Kedvesem! midőn az Anyyával valamelly Attyafiát látogatták-meg, és még is annyira el-ragadtatott az által, hogy Tselédimet Szilfeknek, és Szilfnéknek tartotta, jóllehet azok tsak rendszérent-való Emberek, hanem az Anyám által válafztattak, és az ő Feje szerint öltöztettek olly Formába. De a' mint mondtam, szép és gazdag Birtokaim éppen nem gyönyörködtettek. Sok Idő tölt-belé, míg Szüléim' El-menetelek után, tsak annyira-is megvígafzthalhattam magamat, hogy Intések szerint Szabadítónémról gondolkoztam vólna. De végtére látván, hogy egyedül az által

juthatok természeti Formám' Birtokába , és azután remélhetem Szüléim' Vízszá-téréseket-is , el-indúltam egyy olly Leányka' Felkérésésére , jóllehet , femmi Hihetőség nem vólt előttem , hogy azt fel-találhassam.

Valóba-is fél Eftzendeig hafzontalan keringettem a' szomszéd Vidékekben. Nem jött egyy szép Leánykának-is Kedve a' Törpének esedezni , hogy Feleségül végye. Végre Magára találtam Kedvesem! Azon Leányoknál , a' kiknél elsőben próbáltam Szerentsémet , egyedül a' Babonázásból-való Megszabadítónémat kerestem , de midön Magát meg-láttam Kedvesem! azt véltem , hogy egyyfer's mind Szeretömet-is fel-találtam. Ha szerentsétlenül ütött-vólna ki itt-is Próbám , úgy kétfzeres , és szenvedhetetlen lett-vólna Szerentsétlenségem.

En már eggynehányfzor láttam Magát Szerelmesem! első Öszve-jövetelünk előtt , de nem vólt annyi Bátorságom , hogy magamat láthatóvá tenni , és meg-mutatni merész-

let-

lettem-vólna. Éppen a' felől koholtam akkor egy Plánumot, midön Történet által, az Erdöbe jött, a' mellyben akkor bolyongottam. A' mi itt történt, tudja a' nélkül is. De ha illetlenül viseltem magamat, kérem, tulajdonítsa azt Háborodásomnak, a' mellyet Tréfával, és Méréfzséggel akartam el-takarni.

Itt meg-állott a' Törpe. Én halgattam. Le-húzta a' Gyűrüt Újjáról, a' mellyet én adtam néki, és kérdé: ha esmérem-é azt? Tudja mit ígért . . . mondá, és hogy az Öfzve-kelesiünkre rendeltetett Idő már jelen vagyon. Engedje-meg, hogy ne hátrálttasson többé Szerentsém. Húfz Nap múlva ismét el-jövök, hogy Mátkámat el-vigyem.

Hatalmába' vagyok! felelék én.

A' mint én a' Magáéba', mondá ő, hevesen meg-tsókolván Kezemet. Akkor hátra-lépett eggyet, és mondá: Most ismét

láthatatlan vagyok. Abba' Szempillantásba' el-aludott a' Világ , a' Villám dörgött , és egy Szempillantásba' ismét meg-világosodott a' Barlang , mint az előtt , Baldinó el-tűnt.

Julis még most sem mozdúlt-meg. Két-szer kellett reá-kiáltanom , a' míg felelt. El-befézltem néki , a' mit láttam , és hallottam. A' Bámúlástól el-fogattatván , fel-ugrott , és fopánkodott , hogy ezen Tsuda-történeteket el-aludta. Nem lévén Kedvem tovább az Ágyban maradni , én-is fel-költem. Julis , Szokása-szerint , gondoskodván , meg-gyújtotta a' Gyertyát Lámpásába' , és minden Szeg-lyukat ki-kurdálszta , hogy valahol Baldinót fel-hajhálzsza. De haszontalan keresvén ötet , el-mentünk a' Barlangból. Hazajövetelünkkor már ébren vólt F*né ; allig várhattam , hogy az Éj' Tsuda-történeteit el-befézllhessem néki. Tsudálkozott , és örült rajtok . . .

Hirtelen el-múltak a' tízen-kilentz Napok, és a' Menyegző' Ideje jelen-vólt. . . . Gyakran szomorú Előre-érzések járták-ke-refztül Szívemet, de eggy Gondolat a' szép Juházfra, elegendő vólt azoknak El-üzésére. Már most ugyan tudtam, hogy nem Ele-mentaris Lélek ő, de ha ez Híjjába-valósa-gomnak nem hízelkedett-is, Szívem még jobban meg-nyugodott rajta; mert hajlan-dóbbak vagyunk a' hozzánk Hasonlókhoz, mintsem a' nálunk felsőbb Valóságokhoz. . . . Azonba' különös vólt az F*né Maga-viselete a' rendelt Nap előtt-való Estve. Majd rend-kívül víg vólt, majd Könnyek, a' mel-lyek nem Öröm-könnyek vóltak, függöttek Szemeibe'. E' természetesen Nyughatatlan-ságot okozott vólna bennem, ha egésszen meg-nem vóltam vólna vakítva. A' Julis' Pajkossága sem engedte, hogy magamhoz jöjjenek, a' ki ezer-meg-ezer Tréfákat üzött, mind addig, míg el-nem aludtam.

Fel-ébredvén más Nap Reggel, kiáltom Julist. Nem felel, Körül-nézem magamat. . .

hát idegen Ágyba' fekszem. Mellettem egy Afztalka, azon egy Lámpás, és Tsengetyü. Azt véltem, hogy álmodok, ki-törültem Szemeimet, öfzve-fzedtem minden Néző-erőmet, és . . . egy egézfzen esméretlen Szobába' fzemléltem magamat. Bámulásom Határ nélkül vólt. Végre tsengeték. Bé-jön egy esméretlen Leányka, méllyen, és halgatva meg-hajtván magát. Kérdém Szorongattatásim között, hogy hol vagyok? . . . Némán Szájára tette Újját. Hafzontalanúl esedeztem . . . tellyes vólt Tifztelettel, de nem engedett Kérésemnek. Végre meg-láttam azt a' Köntöst, a' melly az előtt-való Estve rajtam vólt, egy Széken az Agy mellett... hírtelen fel-öltöttem azt, fiettem az Ajtó felé, de bé-vólt kilíntselve kívülről; az Ablakokat akartam ki-nyítni, de a' Táblák be vóltak kívülről zárva. Ekkor Efzemen kívül, egy Székre düllöttem. A' Leány nyájasan közelített hozzám, bíztatott Jegyek által, fel-öltöztetett egézfzen, Hajamat Rendbe hozta, azután háromszor kopogtatott az Ajtón, és a' meg nyílt. E' meg-lévén, Kezemnél

nél fogva, egy Sor Tükörökkel ki-rakott Szobákon kereftül, egy Palotába vezetett, a' melly esméretesnek látfzott előttem, onnan egy Márvány-léptsőn le a' Földre, a' hol hírtelen el-mentt tölem. Fényes Nap vólt már, és imé! abba' a' Kertbe' valék, a' hol leg-elsőben láttam a' szép Juháfsz; úgy tetfzett, mintha Sipjának Hangjait is hallottam vólna. El-akartak hagyni Érzékenységeim, a' mellyek Szemfény-vefztés által láttattak meg-tsalattattaknak lenni.

Végre magamhoz hozott a' Sip, a' melly mindég hangosabban hatta-meg Füleimet. Igyekeztem a' felé a' Vidék felé, a' honnan a' Hang jött. Hírtelen Szemembe tünt a' Rózsa-bokor, a' mellyből a' Sip-fzó hangzott, közelítettem a'hoz tétóvázó Lépésekkel . . . hát imé, ki-lép belőle a' Juháfsz., refzkető Karjaink meg-ölelik egymást.

Oh rend-kívül-való Öröm! Bóldogságnak Szempillantásai! de a' mellyek hírtelen el-tüntek. 'A' Várba' Múzsika kezdődött, és

a'

a' Juhász arra vezetett engem'. Baldinó, mondám én, Szemfény-vezetés-é, vagy Valóság! meg-nem tudom fogni, miképpen jöhettek erre a' Helyre, a' mellytől még Tegnap Estve három Napi járó Földnyire voltam? Kérem, felelé ő, eggy olly Tekintettel, a' mellytől semmit sem lehet meg-vonni, ne tudakozza azt Elzrendő előtt. Tsudálkozzon inkább a' Lélek' Nagy-lelkűségén, a' ki mára vizsgálá-adta természeti Formámat, hogy Mátkámat illendően fogadhasam-el. Oh áldott Lélek! fel-kiálték én Örömembe', de Baldinó! mit jelent ez a' Múzsika? . . . Azt véltem, hogy Kedvét találom az által, ha az Annyát, és Julist itt izemlélheti, azért Hatalmam által mind a' kettőt ide varázslottam, a' Múzsika Elérkezéseket tisztelem. Erre előnkbe-jött F'né, és Julis a' Várból.

Ennyi fok Öröm alatt el-alélt Eröm, és Fél-ájulásba' az F'né' Karjai közé rogtam. De tsak hamar magamhoz hoztak a' Juhász' Tsókjai. A' Baldinó két Rendbe' ál-

állott Szolgái, és Szolgáló-leányi közt, fel-
értünk a' Várba. Itt a' Szobák' Pompáját,
és szép Efzközeit mutogatta. Végre egy
Szobába érkeztünk, a' melly Tsínossága ál-
tal, a' többinek Gazdagságát fellyül-múlta;
itt adta-által a' Drágaságokat, és a' Menny-
alfzony Ruhát . . . egy olly Ajándékot, a'
melly az Adónak Gazdagságát, és jó Izlé-
sét bizonyította. Vedd-fel ezt Szerelmesem!
Szégyenítsd-meg e' Tsekélységet, Szépséged'
Kellemei által. Ezt mondván, el-távozott.

Most már vehettem Lélekzetet, most
már magamhoz jöhettem Háborodásomból.
Mellyemhez nyomtam F*nét, és Julist,
mondván hogy melly bóldog vagyok! Meg-
könnyítettük Szíveinket költsönös Örömünk
által . . . Oh! még ekkor nem érzettem
előre Végét ezen Tündér-játéknak.

Azonba' fel-ékesített, és fel-öltöztetett
Julis. F*né beszéllte, miképpen ijedett-meg
ma Reggel, midőn Agyamat üressen találta,
és Julissal mindenütt sikeretlen keresett, hogy
vég-

végre Szédülésbe estek, és midőn magokhoz jöttek, ebbe' a' Várba' találták magokat. Ezt annál könnyebben el-hittem, mivelhogy az én ide-való Altal-tételem-is hasonló Módra történt.

Allig voltam kéfzen az Öltözéssel, midőn a' Juhász szomorúan bé-lépett Szobámba. Engem' meg-látván, hirtelen Öröm futott-el Orzáján. Gyönyörű Leányka! mondá ő, miért kell az Örömnek Napján, illy kedvetlen Hírt hoznom. A' kedvetlen Lélek tsak azért adta-vizszá mára természeti Formámat, hogy azt ismét Semmivé tégye. Érzem El-változásomnak Közelítését, de nem akarom, hogy Szemlélője légy ezen rettenetes Dolognak. Ezt mondván, ki-mentt, és rövid Idő múlva bé-lépett Baldinó Törpe Formába'.

Nem Utálat, Szánakozás vólt, a' mit eránta érzettem. Ugy tartom, hogy észrevette azt Baldinó Szemeimbe', mert egyfzerebe' meg-vidúlt Tekintete, holott tsak félve

mertt

mertt reám nézni az előtt. Kért, hogy Szívét, és Szeretetét tekintsem, nem Formáját. Számtalan, és válogatott Hízelkedéseket mondott Szépségemről. Engedje-meg, azt mondá tovább, hogy most el-menjek, hogy én-is mennyegzői Köntösbe öltözzek.

Mi azonba' sétálni mentünk, fel-adták a' Fölöstökömöt, mellynél Julis tréfás Befzéde által mulattatott bennünket. Mintegy Fél-óra múlva, meg-jelent Baldinó. Egyedül Kitsinységérük esmértem-meg, mert külföldben egézfzzen el-váltózott. Fejét olly mesterségesen fedte egy Paróka, hogy tulajdon Hajának tartotta volna az Ember. Egy Udvari-ruha, a' melly szint olly pompás vólt, mint ékes, módossá tette ötét. Nagyobbnak-is tetfzett, Tzipőjének magas veres Sarka miatt. Képe-is fokot nyert Ruházatja' Változtatása által. . . . Jőfzte Kedvesem! meg-szóllítá engem, a' ki még bámulva ott állottam, jőfzte a' Papi-áldás' Elfogadására. De tudd-meg előre, hogy Gazdagságom arra indított, hogy magamat Grófság-

ságra emeltetem, tehát mától-fogva Gróf H^l-né vagy.

Én már olly fok tsudálatos Dolgotak tapasztaltam, hogy ez éppen nem tetfzett különösnek. A' Vár' Kápólnájába mentünk, a'hol már egy Barát várakozott reánk. Az Esküvés meg-történt. Vendégség, és Múzsika végezte a' Mennyegzőt.

Egynehány Nap múlva, jelentette a' Gróf, hogy el-felejtett légyen meg-ínteni' hogy őrizkedjem attól az Erdőtől, a' melly a' Várnak hátúlsó Réfze felé vagyon. Az, úgymond, a' Lélek' Hatalmába' vagyon, onnan el-ragadhat, de egyebütt femmi Ártásomra nem lehet.

Meg-kell vallanom, hogy nem tsak egéfsz Tifztelettel viseltetett erántam a' Gróf, de mindent-is meg-tett, hogy Életemet gyönyörűségessé tégye. Nyájas Szorgalommal igyekezett leg-kissebb Kívánságaimat-is ki-tanúlni, és minek-előtte ki-jeleutetem-vólna

azokat , már bé-telleyesítettek. Szabadsá-
gomra hagyta , egész Jófszágával Tetzfésem
szerint parantsolni , és egyedül azt vetette-
fzememre , ha ezen Szabadsággal kevésbé
éltem. Vigyázott , hogy szerfelett-való Sze-
relmeskedéssel Ünalmomra ne légyen , és mint-
hogy úgy látzott , hogy illendő Maga-vi-
selete által egyedül Háládatosságom' , és
Hajlandóságom' igyekezik meg-nyerni , meg-
vette Szívemet-is.

Valóba' Érzékenység nélkül kellett volna
lennem , ha Szívem hideg maradhatott völ-
na. Ha az el-változott Juháznak nem tar-
tottam volna-is ötét , még-is meg-kellett völ-
na szeretnem , annyival inkább , hogy a'
mindennapi Társalkodás tűrhettöbbé tette
előttem. De minthogy tökéletesen azt hit-
tem , hogy az ő Formája alatt a' szép Ju-
hász vagyon el-rejtve , olly Jeleit mutattam
Szeretetemnek eránta , hogy egészfszen meg-
elégedhetett.

Azonba' néhány Hólnapok' El-telésével, két Dolog Szeget ütött Fejembe. Emlékeztetem a' Grófot, hogy ígérete szerint tanítson-meg a' Termézet' titkos Erőinek Esméretére, de kért, hogy még eggynehány Hólnapokig várakozzam; nem látzottak mindazonáltal elegendőknek lenni azon Okok, a' mellyek miá, a' mint mondotta; azt halasztotta. Még jobban nyughatatlanított a' más Környül-állás: A' Gróf tsak akkor nyerhetete-vízfsza természeti Formáját, midön Atya lett, és már nyóltz Hólnap tölt-el, a' nélkül, hogy leg-kissebb Reménység-is lett volna ezen Fel-tétel' Bé-tellyesedése felől. Házasságunk előtt, még tsak nem-is tudtam gondolkozni ezen Szerentsétlenség' Lehetőségfelől; ha Artatlanságom, Szelességem, vagy Tudatlanságom vólt-é Oka, nem akarom meg-határozni, de elég az, hogy midön most minden Reménységem' Be-tellyesedése, vagy Füstbe-menetele ezen Környül-állástól függött, egéssz Figyelmeteségemet, szüntelen nevededő Szorongattatások közt arra íntéztem.

A' Gróf észre-vette azt. Igyekezett ví-
gasztalni ezen színes Ok által, hogy Bóldog-
ságunk' Hátráltatása a' Kárt örülő Lélektől
fzármozik, de hogy az-is meg-engesztelődik
végre álhatatos Hívségünk, és Szeretetünk
által. De ez olly kevésbé nyugtatott-meg
engem', mint azok a' vígasztaló Okok, a'
mellyeket F*né, és Julis hordottak-elé. Eggy
átallyába gyanús kezdett lenni egész Hi-
stóriám.

A' Gróf észre-vette Gyanúmat, és na-
ponként nevedő Szomorúságomat, én-is
tapasztaltam Háborodását, a' mellybe a'
miatt esett. Már közelített Házasságunknak
tizen-eggyedik Hólnapja, a' nélkül, hogy
Reménységünk nevedett volna, hogy a'
Lélek Férjem' Sorsát meg-akarná változtat-
ni. Most Útra indúlt a' Gróf, hogy, a' mint
mondotta, valamelly tudós Emberrel tana-
kodjon Sorsa felől. Két Nap múlva El-in-
dúlása után el-tűnt F*né-is Julissal. F*né
eggy bé-petsételt Irást hagyott Szobájába',

a' mellyet refzketve fel-törvén , e' Következendőt találtam benne :

„ Nagyságos Grófné! Tudja-meg az által, a' kit eddig Anyai-névvel tífztelt , és a' ki azt olly kevésbé érdemlette-meg , tudja - meg én-általam , azt , a' mit már talán gyanít , hogy a' Gróf által , én általam , és Julis által, meg-tsalattatott. De tudja-meg azt-is: mi-képpen . . .

(Folytatása következik.)

Eggy Újj-házass' Levelei Barátjához.

O! quantum est uni posse placere Viro.

Ovid.

I.

Kedvesem! Julia enyim! enyim Örökre a' Házasságnak fel-bomolhatatlan Kötelei által. Te, a' ki mind az én Szívemet, mind az Övét, esméred, hozzá-való Szeretetemet e-redni, nevedni, és Tökéletességre menni láttad, a' ki annyiszor Tanúja vóltál Hív-ségünknek és Bóldogságunknak; tsak Te tudhatod, mit érzék akkor, mikor ezt írom: Julia enyim!

Oh Édesem engedd-meg, hogy visszahívjam azokat az édes Órákat, mellyekben készültünk erre az Allapotra, a' melly engem' Férjjé, és ötet Asszonnyá által-váltatott! hadd éljek még egyfizer Képzeldésemben ezzel a' Bóldogsággal . . .